

ข้อมูลบุคคล

ชื่อ – สกุล	นางอัมพร สวัสดิ์สุข
อายุ	61 ปี
เลขบัตรประจำตัวประชาชน	3-8012-00446-65-5
เชื้อชาติ	ไทย
ที่อยู่	35 หมู่ที่ 15 ตำบลคลองน้อย อำเภอบางแพ จังหวัดนครราชสีมา
การศึกษา	ปริญญาตรี คณะมนุษยศาสตร์ สาขาวิชาการเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น มหาวิทยาลัยชีวิต อำเภอบางแพ จังหวัดนครราชสีมา
เบอร์โทร	089-6054388
อาชีพหลัก	เกษตรกร
สถานภาพ	สมรสกับนายประนาม สวัสดิ์สุข ข้าราชการบำนาญ กรมชลประทาน -มีบุตร จำนวน 3 คน คือ 1. นางสาวเสาวลักษณ์ สวัสดิ์สุข จบการศึกษาระดับปริญญาตรี จากมหาวิทยาลัยรามคำแหง 2. นายหัตถชัย สวัสดิ์สุข จบการศึกษาระดับปริญญาโท จากสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี 3. นายเทิดศักดิ์ สวัสดิ์สุข จบการศึกษาระดับปริญญาโท จากมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน รับราชการ ศูนย์วิจัยปาล์มน้ำมันสุราษฎร์ธานี กรมวิชาการเกษตร

พิกัด/ที่ตั้งแปลง “สวนส้มโอ GAP“นางอัมพร สวัสดิ์สุข”

08°20'24.79" N

100°5'16.69"E

สูงจากระดับน้ำทะเล 6 เมตร

1. ความคิดริเริ่มและความพยายามฟันฝ่าอุปสรรคในการสร้างสรรค์ผลงาน

1.1 ความคิดริเริ่ม แนวความคิดในการทำงาน

นางอัมพร สวัสดิ์สุข เดิมครอบครัวประกอบอาชีพทำนา และเป็นลูกจ้างชั่วคราวของสำนักงานชลประทานที่ 15 อำเภอบางบาล และเมื่อได้สมรสกับ นายประนาม สวัสดิ์สุข จึงได้ทำงานอย่างเพียรพยายามสร้างฐานะ เมื่อพอมีเงินจึงได้หาซื้อพื้นที่เพื่อทำการเกษตร ซึ่งที่ซื้อเป็นพื้นที่นา และจากการที่เคยทำนามาแล้วและเล็งเห็นว่ามีความเหมาะสมไม่คุ้มค่ามีความเสี่ยงสูง ดังนั้นจึงได้พยายามเลือกชนิดพืชที่จะปลูก โดยในแรกเริ่มได้ทดลองปลูกส้ม ขนุน แต่ไม่ประสบผลสำเร็จ จึงได้ปลูกส้มโอ เนื่องจากเห็นว่าชุมชนแสงวิมานเป็นชุมชนใกล้เคียงสามารถปลูกแล้วได้ผลดี จึงคิดว่าสภาพดินของตนเหมือนกัน น่าจะปลูกได้ผลดีเช่นกัน ประกอบกับพิจารณาแล้วเห็นว่าส้มโอไม่มีปัญหาเรื่องตลาด เพราะในช่วงที่ให้ผลผลิต ผลไม้ชนิดอื่นไม่มีในท้องตลาดคือมีฤดูกาลแตกต่างจากผลไม้ชนิดอื่น และถ้าหากปีใดมีช่วงที่ผลผลิตออกตรงกับผลไม้ชนิดอื่นก็ยังสามารถยืดระยะเวลาการเก็บเกี่ยวได้นานเป็นเดือน เมื่อปลูกไปได้ระยะหนึ่งก็มีปัญหาในการผลิตเช่นปัญหาโรค-แมลง การดูแลรักษา จึงได้พยายามศึกษาค้นคว้าจากเอกสาร ตำราต่าง ๆ จนกระทั่งได้ติดต่อประสานงาน กับนักวิชาการจากศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรนครศรีธรรมราช กรมวิชาการเกษตร โดยนักวิชาการได้มาให้คำแนะนำที่สวน จนสามารถแก้ปัญหาต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี ในการทำสวนส้มโอนั้น เดิมมีพันธุ์ทองดีเพียงอย่างเดียว ต่อมาได้นำต้นพันธุ์ส้มโอพันธุ์ทับทิมสยามจากอำเภอบางบาลฝั่งตะวันตกมาปลูกที่สวนเป็นรายแรกของตำบลคลองน้อย โดยเหตุผลที่เลือกปลูกพันธุ์นี้ เนื่องจากเป็นพันธุ์ที่มีรสชาติดี มีความหวาน 19 องศาบริกซ์ เนื้อมีสีสวย มีน้ำหนักรดี และพยายามพัฒนาการคุณภาพผลผลิตให้ดียิ่งขึ้น ประกอบกับได้ส่งผลผลิตเข้าประกวดตามงานต่าง ๆ อยู่เสมอและได้รับรางวัลติดต่อกันมาโดยตลอด ส้มโอพันธุ์ทับทิมสยามเป็นที่ต้องการของตลาด สามารถจำหน่ายได้ในราคาสูงถึงผลละ 100-250 บาท นอกจากนี้ นางอัมพร มีโอกาสได้มอบส้มโอพันธุ์ทับทิมสยามให้ นายอำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี นำไปทูลเกล้าฯ ถวายสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถในรัชกาลที่ 9 และสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร ซึ่งเป็นที่ทรงโปรดของทั้ง 2 พระองค์เป็นอย่างมาก

นอกจากมีรายได้หลักจากการจำหน่ายผลผลิตส้มโอแล้ว นางอัมพรยังมีรายได้เสริมจากการผลิตผักสวนครัวปลอดภัยจากสารพิษ ที่ปลูกแซมในสวนส้มโอด้วย โดยสวนของนางอัมพรได้เป็นตัวอย่างนำร่องในการปลูกผัก

ปลอดภัยจากสารพิษให้กลุ่มสมาชิกได้ปฏิบัติตาม ปัจจุบันกลุ่มสมาชิกได้ทำการปลูกผักเป็นพืชแซมในสวนส้มโอทุกแปลงและเป็นแปลงตัวอย่างให้ผู้สนใจได้เข้ามาศึกษาดูงานอยู่เสมอเพื่อนำไปปฏิบัติตามแบบอย่างเพื่อปลูกส้มโอสร้างรายได้แก่ครอบครัวอย่างมั่นคงและยั่งยืน

1.2 การพัฒนาไฝ่รู้

โดยการทำสวนแรกๆได้อาศัยความรู้ที่สืบทอดมาจากบรรพบุรุษและโดยการเข้ารับการอบรมจากหน่วยงานราชการ และองค์กรเอกชนที่เข้ามาส่งเสริมจนเกิดทักษะความรู้ ความชำนาญและสะสมประสบการณ์ และนำมาปรับใช้ในการดำเนินชีวิต นอกจากนี้นางอัมพร สวัสดิ์สุข ยังหมั่นแสวงหาความรู้เพิ่มเติมให้กับตนเองโดย

การสมัครเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาตรี คณะมนุษยศาสตร์ สาขาสหวิทยาการเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น มหาวิทยาลัยชีวิต อำเภอปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช

ปัจจุบันนอกจากนางอัมพร สวัสดิ์สุข จะประสบความสำเร็จจากการประกอบอาชีพทำสวนส้มโอจนทำให้สามารถส่งบุตรทั้ง 3 คน ได้เรียนจบการศึกษาในระดับปริญญาโททุกคนแล้ว จากการประกอบอาชีพด้วยความขยัน อดทน และคำนึงถึงความปลอดภัยของผู้บริโภคและสิ่งแวดล้อมเป็นสำคัญ

1.3 การประยุกต์ และการบริหารจัดการใช้เทคโนโลยีมีการนำหลักวิชาการจากการศึกษาด้วยตนเอง และจากเอกสารตำราและการอบรมของหน่วยงานราชการและองค์กรเอกชนต่างๆ มาปรับใช้ให้เหมาะสมกับการผลิตในสวนของตนเองเช่นการให้น้ำ การเก็บเกี่ยวผลผลิต

1.4 การแก้ไขปัญหาด้านการผลิต เศรษฐกิจ และสังคมมีการรวมกลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกส้มโอจนผลผลิตมีคุณภาพเป็นที่ยอมรับสามารถส่งผลผลิตไปต่างประเทศ

2. ผลงานและความสำเร็จของผลงาน ทั้งปริมาณ และคุณภาพ ตลอดจนระยะเวลาที่ปฏิบัติงานและความยั่งยืนในอาชีพ

นางอัมพร สวัสดิ์สุข ประกอบอาชีพทำสวนไม้ผล (ส้มโอ) พื้นที่ 19 ไร่ ในสภาพร่องสวน เมื่อสมัครเข้าสู่ระบบ GAP กับกรมวิชาการเกษตรแล้ว ได้ปฏิบัติตามคำแนะนำของเจ้าหน้าที่อย่างเคร่งครัด โดยมุ่งเน้นที่จะผลิตส้มโอให้ได้คุณภาพมาตรฐานและปลอดภัยจากสารพิษตกค้าง มีการกำจัดวัชพืชโดยการตัดหญ้าแทนการใช้สารเคมี และนำเศษวัชพืชมาคลุมโคนต้นเพื่อรักษาความชื้นในดิน มีการปลูกหญ้าแฝกเพื่อช่วยลดการพังทลายของดิน และช่วยดูดซับสารเคมีไม่ให้ไหลลงสู่แหล่งน้ำ รวมทั้งยังสามารถนำหญ้าแฝกมาหั่นย่อยทำเป็นปุ๋ยหมักใช้ในสวนส้มโอได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้ นางอัมพร ยังทำน้ำหมักชีวภาพ เพื่อนำมาใช้เสริมร่วมกับการใช้ปุ๋ยเคมี ทำให้ช่วยลดต้นทุนการผลิต รวมทั้งยังแนะนำเกษตรกรในกลุ่มให้ใช้สารเคมีอย่างถูกต้องและเหมาะสมอีกด้วย โดยเฉพาะก่อนใช้ให้มีการสำรวจศัตรูพืชก่อนและงดเว้นสารเคมีต้องห้าม (ว.4)

เรื่องเด่นจากปก

เรื่อง : พรรณวิภา อรุณจิตต์
จัดพิมพ์ : คุณอัมพร สวัสดิ์สุข
ประธานกลุ่มเกษตรกรผู้ผลิตส้มโอทับทิมสยาม อ.ปากพอง จ.นครศรีธรรมราช

ส้มโอทับทิมสยาม พลไม้จีโอ ของดีลุ่มน้ำปากพอง จ.นครศรีธรรมราช

“ส้มโอทับทิมสยาม” สินค้า OTOP ระดับห้าดาวของชาวอำเภอปากพอง จังหวัดนครศรีธรรมราช หลายๆ คนคงจะรู้จักกันดีแล้วว่าเป็นผลไม้ขึ้นชื่อของลุ่มน้ำปากพอง และยังเป็นของฝากที่มีมูลค่าสร้างความประทับใจให้กับผู้ได้รับไม่น้อย ปัจจุบันส้มโอทับทิมสยามได้ขึ้นทะเบียนเป็นสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์, GI (Geographical Indications) เป็นที่เรียบร้อยแล้ว ซึ่งส้มโอทับทิมสยามไม่ได้มีดีเพียงเปลือกสีทองนวลที่แวววาวสดใสกับส้มสยามและรสชาติที่หวานอร่อย แต่ยังมีประโยชน์ต่อสุขภาพ เพราะอุดมไปด้วยวิตามินซีและเกลือแร่ต่างๆ ที่จำเป็นต่อร่างกาย อีกทั้งส้มโอพันธุ์ทับทิมสยามยังมีปริมาณสาร Naringin ที่สูงกว่าส้มโอพันธุ์อื่นๆ ไป สารนี้เป็นสารฟลาโวนอยด์ (flavonoid) มีคุณสมบัติช่วยลดระดับคอเลสเตอรอลในกระแสเลือด ป้องกันการเกิดหลอดเลือดอุดตัน ต้านไวรัสและลดการอักเสบ ที่สำคัญไปกว่านั้นคือมีคุณสมบัติเป็นสารต้านอนุมูลอิสระ (antioxidant) สาเหตุของการเกิดมะเร็ง

ประธานกลุ่มชาวสวน ผู้ผลิตส้มโอทับทิมสยาม

คุณอัมพร สวัสดิ์สุข หรือ “คุณเล็ก” ประธานกลุ่มเกษตรกรผู้ผลิตส้มโอทับทิมสยาม ปากพอง และเป็นผู้นำองค์กรเครือข่ายพัฒนาชุมชนดีเด่นด้านเรื่องรางวัลส้มโอทับทิมสยามที่ผลิตโดย กลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกส้มโอทับทิมสยาม

คุณอัมพร สวัสดิ์สุข ประธานกลุ่มเกษตรกรผู้ผลิตส้มโอทับทิมสยาม อ.ปากพอง จ.นครศรีธรรมราช

ลุ่มน้ำปากพอง “เริ่มทำสวนส้มโอมานานแล้ว แต่ในช่วงแรกจะเป็นการปลูกแต่ส้มโอพันธุ์ทองดีบนพื้นที่ประมาณ 27 ไร่ และได้ทำส้มโอทับทิมสยามมาปลูกเพิ่มเติมในช่วง 13 ปีที่ผ่านมา ปัจจุบันพื้นที่ทำสวนทั้งหมดประมาณ 50 ไร่ ปลูกส้มโอทองดีและทับทิมสยามอย่างละครึ่งของพื้นที่ มีอยู่ในส่วนของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกส้มโอทับทิมสยามนั้นปัจจุบันเริ่มมีการขยายพื้นที่ปลูกส้มโอพันธุ์ทับทิมสยามเนื่องด้วยกระแสของส้มทับทิมสยามที่กำลังมาแรง”

การจัดการ “สวนส้มโอสวัสดิ์สุข” ให้มีคุณภาพและปลอดภัย

“สวนส้มโอสวัสดิ์สุข” สวนส้มโอของคุณเล็กเป็นสวนนอร์มอลพื้นที่ลุ่มภาคกลางและใช้เรือรดน้ำในการให้น้ำ สวนส้มโอสวัสดิ์สุขนั้นมีจำนวนส้มโอ 35 ต้นต่อไร่ การดูแลตั้งแต่การปลูกจนถึงการเก็บเกี่ยว การให้ปุ๋ยของสวนส้มโอทับทิมสยามที่นี่ให้อย่างสม่ำเสมอทุกๆ เดือน คุณเล็กได้ให้ปุ๋ยเคมีและปุ๋ยชีวภาพร่วมกัน ในช่วงบำรุงต้นจะให้ปุ๋ย 16-16-16 ในต้นที่สมบูรณ์ใส่ปริมาณ 1 กิโลกรัมต่อต้น และในช่วงที่ติดผลผลิตจะให้ปุ๋ยสูตร 13-13-21 ในอัตราเดียวกันกับช่วงที่บำรุง อีกทั้งยังมีการพ่นน้ำชีวภาพที่ได้รับการสนับสนุนช่วยเหลือ 2 ครั้งต่อปีพัฒนาที่ดินทุกๆ สัปดาห์ เพื่อช่วยเพิ่มคุณภาพ ความชื้นและของเนื้อส้มโอ อีกทั้งยังช่วยลดปัญหาโรคและแมลง ในส่วนของโรคและแมลงที่ส้มโอ โรคคอดกัสมือไม่ค่อยมีปัญหาเท่าไร จะใช้สารเคมีป้องกัน

เคหการเกษตร | 0

ทับทิมสยามปากพอง โดนที่จรรยา คุณภาพจีโอ สร้างรายได้ให้กับเกษตรกรลุ่มน้ำปากพอง

“รสชาติหวานนุ่มในปาก สีสันแวววาวน่ากิน
แวววาวน่ากิน”

ส้มโอทับทิมสยามไม่ใช่น้ำผลไม้ธรรมดาสามัญ เป็นผลไม้ที่มีถิ่นกำเนิดในภาคใต้ของประเทศไทย โดยเฉพาะในจังหวัดนครศรีธรรมราช โดยมีเกษตรกรผู้ผลิตส้มโอทับทิมสยามปลูกส้มโอทับทิมสยามในพื้นที่ “ลุ่มน้ำปากพอง” ซึ่งเป็นเมืองการเกษตรของจังหวัดนครศรีธรรมราช มีการปลูกส้มโอทับทิมสยามเพื่อจำหน่ายและบริโภคในท้องถิ่น และยังเป็นสินค้าส่งออกที่สำคัญของจังหวัดนครศรีธรรมราช

นักวิชาการให้ความเห็นไว้ ที่เป็นเช่นนี้ เพราะดิน
กได้รับผลดีจากปุ๋ยคอกปุ๋ยหมักจากพืชไร่
จึงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจาก
พระราชดำริสามารถควบคุมน้ำเค็มไม่ให้รุกตัวเข้ามาใน
เพาะปลูก มีน้ำทำการเกษตรได้อย่างเพียงพอ และ
การเกิดอุทกภัย น้ำท่วมขัง ประกอบกับคุณสมบัติ
ในพื้นที่

นางอัมพร สวัสดิ์สุข

การชาวสวนส้มโอ “ผู้รังสรรค์โอกาส สร้างชื่อเสียง
ส้มโอพันธุ์ทับทิมสยาม”

นางอัมพร เป็นเกษตรกรตัวอย่างของความ
สำเร็จในการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพในโครงการพัฒนา
พื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เริ่มต้น
ในอาชีพเกษตรกรภายหลังจากแต่งงานมีครอบครัวตั้งแต่
ปี พ.ศ. ๒๕๓๙ เก็บเงินซื้อที่ดินทำการเกษตรที่หมู่ ๑๕
ตำบลคลองน้อย และสังเกตเห็นที่บ้านแสงวัฒนาซึ่งอยู่
ใกล้เคียง สามารถปลูกส้มโอได้ผลดี ตัดสินใจปรับ
สภาพพื้นที่ประมาณ ๔๐ ไร่ เป็นร่องสวนปลูกส้มโอ
พันธุ์ทองดีได้ผลดั่งที่คาด จึงได้ขยายพื้นที่ปลูกและเริ่ม
ปลูกส้มโอพันธุ์ทับทิมสยาม เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๔ ด้วย
ประสบการณ์ การเรียนรู้ และพัฒนาสร้างองค์ความรู้
จนสามารถเป็นแหล่งเรียนรู้ด้านการผลิตส้มโอและด้าน
การประยุกต์ใช้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ทศโนโลยีชาวบ้าน

กาดโนโลยี
เรกเบต

• อีเมล: kankant@gmail.com

ส้มโอทับทิมสยาม... อัญมณีเม็ดงาม แห่งปากพนัง

“ทับทิมสยาม” คือ พันธุ์ส้มโอ
สีส้ม และสีแดงเข้ม ๕ ดาว
ที่เป็นพันธุ์ในท้องถิ่นน้ำ
ปากพนังของชาวเมืองปากพนัง
แก่แห่งจังหวัดนครศรีธรรมราช
และมีความโดดเด่น และดี
ในเอกลักษณ์แล้ว ก็ยังได้
ในผลไม้อีก ต้องนำ
มา เป็นประจำทุกปี

การค้นคว้า ที่เขียน
เกี่ยวกับความสนใจ
ไม่ได้ออกแบบมา เมื่อ
วันเสาร์ที่ ๑๖ ของ คุณ
อัมพร คุณแม่เกษตรกร
ของคลองน้อย อำเภอ
วัดชะครี่นครศรีธรรมราช
ที่มาที่ไปของส้มโอ
ปี พ.ศ. ๒๕๓๓ คุณ
อัมพร ซึ่งเป็นผู้ปลูก
นแสงวัฒนา ได้นำ
มาปลูกมาตั้งแต่ ต้น
เมื่อ จังหวัดนครศรี
ธรรมราชได้พบ มี
ลักษณะที่คล้ายกับ
ที่เรียกว่า “ทับทิมสยาม”
จึงได้เลือกพันธุ์
ปลูกที่บ้านแสงวัฒนา
จนประสบความสำเร็จ
ในปี พ.ศ. ๒๕๔๔

นางอัมพร ได้
นำส้มโอพันธุ์ทับทิม
สยามมาปลูกที่
บ้านแสงวัฒนา
ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๓๓
จนประสบความสำเร็จ
ในปี พ.ศ. ๒๕๔๔

นางอัมพร ได้
นำส้มโอพันธุ์ทับทิม
สยามมาปลูกที่
บ้านแสงวัฒนา
ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๓๓
จนประสบความสำเร็จ
ในปี พ.ศ. ๒๕๔๔

นางอัมพร ได้
นำส้มโอพันธุ์ทับทิม
สยามมาปลูกที่
บ้านแสงวัฒนา
ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๓๓
จนประสบความสำเร็จ
ในปี พ.ศ. ๒๕๔๔

นางอัมพร ได้
นำส้มโอพันธุ์ทับทิม
สยามมาปลูกที่
บ้านแสงวัฒนา
ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๓๓
จนประสบความสำเร็จ
ในปี พ.ศ. ๒๕๔๔

คุณอัมพร สวัสดิ์สุข เจ้าของสวน “สวน

ลองลิ้มรสความอร่อยของ
ส้มโอทับทิมสยาม จึงนำมา
ทดลองปลูกและจำหน่าย พบ
ว่า ได้ราคาดี เป็นที่นิยมและ

ส้มโอทับทิมสยาม รสดี
ในจะมีในครั้งนั้น เติบโต
กับส้ม รสชาติหวานจัด

หลังจากการที่
ปลูกส้มโอทับทิม
พันธุ์ทับทิมสยาม
ที่สวนแสงวัฒนา
ได้นำมาปลูกที่
บ้านแสงวัฒนา
ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๓๓
จนประสบความสำเร็จ
ในปี พ.ศ. ๒๕๔๔

หลังจากที่
ปลูกส้มโอทับทิม
พันธุ์ทับทิมสยาม
ที่สวนแสงวัฒนา
ได้นำมาปลูกที่
บ้านแสงวัฒนา
ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๓๓
จนประสบความสำเร็จ
ในปี พ.ศ. ๒๕๔๔

หลังจากที่
ปลูกส้มโอทับทิม
พันธุ์ทับทิมสยาม
ที่สวนแสงวัฒนา
ได้นำมาปลูกที่
บ้านแสงวัฒนา
ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๓๓
จนประสบความสำเร็จ
ในปี พ.ศ. ๒๕๔๔

หลังจากที่
ปลูกส้มโอทับทิม
พันธุ์ทับทิมสยาม
ที่สวนแสงวัฒนา
ได้นำมาปลูกที่
บ้านแสงวัฒนา
ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๓๓
จนประสบความสำเร็จ
ในปี พ.ศ. ๒๕๔๔

หลังจากที่
ปลูกส้มโอทับทิม
พันธุ์ทับทิมสยาม
ที่สวนแสงวัฒนา
ได้นำมาปลูกที่
บ้านแสงวัฒนา
ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๓๓
จนประสบความสำเร็จ
ในปี พ.ศ. ๒๕๔๔

ภายในสวน

นางอัมพร สวัสดิ์สุข

ประธานกลุ่มส้มโอ OTOP ตำบลคลองน้อย
ผู้นำองค์กรเครือข่ายพัฒนาชุมชนโคกเคียน
เจ้าของไร่สวัสดิ์สุข ตำบลคลองน้อย
อำเภอปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช

ก่อนหน้านี้อัมพรชีวิตของ "อัมพร" ก็ไม่ต่างจากเพื่อนพ้องเกษตรกรคนอื่น ๆ

ที่ฐานะยากจนจากปัญหาน้ำท่วมซ้ำซากในช่วงฤดูมรสุม

แล่นบางปีน้ำเค็มก็ทะลักกับน้ำเข้ามาท่วมพื้นที่เพาะปลูก จนพืชผลได้รับความเสียหาย

แต่วันนี้อัมพรสามารถพลิกฟื้นบารุงกว่า ๔๐ ไร่ ให้กลายเป็นสวนส้มโอพันธุ์ดี

ที่กวาดรางวัลจากการประกวดแข่งขันมามากมายนับไม่ถ้วน

และช่วยพลิกชีวิตที่เคยยาก ให้กลายเป็นหวาน ไม่ต่างจากระสชาติของส้มโอ

"เมื่อก่อนน้ำท่วมบ่อย ปลูกอะไรก็ไม่รอด
โดนน้ำท่วมตายหมด ตอนหลังเลยคิดหันมาปลูก
ส้มโอ เพราะทนน้ำ ถ้าท่วมไม่เกิน ๒๐ วัน ทุนได้

"ส้มโอทับทิมสยามนั้น เป็นส้มโอพันธุ์ดั้งเดิม
ของตำบลประจัน อำเภอชะงระ จังหวัดปัตตานี

ชื่อพันธุ์ "เชียวมรกต" เนื้อสีแดงสวย น้ำ
ลูกเล็กกำลังดี เปลือกสีเขียวสดตามชื่อ แต่
เกษตรกรจากที่อื่นได้นำต้นพันธุ์พื้นเมือง
ปัตตานีมาทดลองปลูก

ด้วยลักษณะเนื้อสีแดงสด จึงเป็นที่มาของชื่อพันธุ์ "ทับทิม"

"ทีแรก ก็สนใจจึงได้ลองไปศึกษาเรียนรู้
ปลูกส้มโอทับทิมสยามที่บ้านแสงวิมาน
อยู่ในตำบลเดียวกัน แล้วก็ทดลองนำมาปลูก
อยู่ข้างสวนของพันธุ์ดั้งเดิมหายไป กลายเป็น
สวนแทน แต่สีเนื้อก็ยังเป็นสีแดงสดใสอยู่
จนเดิม

"ประกอบกับช่วงนั้นก็มีเจ้าหน้าที่จาก
กรมการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังฯ เข้ามา
ตรวจพื้นที่ มาช่วยเหลือ แก้ไขปัญหาหน้าเปี้ยว
เดิม และนำพื้นที่แถวนี้เข้าร่วมโครงการด้วย
ทำให้พื้นที่นี้สามารถปลูกพืชได้หลายชนิด
มีส้มโอพันธุ์ทับทิมสยามเป็นพืชหลักในการ
ปลูก

"และเมื่อโครงการแล้วเสร็จ ยิ่งช่วยสร้าง
ประโยชน์ให้เราได้ว่าจะมีน้ำจืดพอใช้ และไม่มี
น้ำท่วมซ้ำซากเหมือนเดิมอีก ความเสี่ยง
การปลูกส้มโอก็หมดไป หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
ยกกันเข้ามาส่งเสริมให้ความรู้เพื่อพัฒนา
ผลิตให้ดีและมีคุณภาพ

"ตอนนี้ส้มโอทับทิมสยาม ได้กลายเป็น
องศาของตลาดทั้งในและต่างประเทศ
สินค้าชั้นดีที่สร้างชื่อเสียงให้ปากพนังมาก
เพราะจะปลูกให้ได้รับรสชาติหวานอร่อย
นั้น ต้องปลูกที่ลุ่มน้ำปากพนังแห่งเดียว
นั้น ถ้าเอาไปปลูกที่อื่นก็จะเรียกว่าส้มโอ
ทับทิมสยามไม่ได้

ปัจจุบัน ส้มโอทับทิมสยาม ปลูกมากที่
ตำบลคลองน้อย อำเภอปากพนัง จังหวัด
นครศรีธรรมราช บนเนื้อที่กว่า ๔,๐๐๐ ไร่
เป็นความภาคภูมิใจของเกษตรกร
จากสามารถพัฒนาผลผลิตให้มี
ลักษณะเฉพาะพื้นที่และมีคุณภาพ
มาตรฐาน จนสามารถผ่านการรับรอง

อาหารด้านพืช ได้รับการคัดสรรให้เป็น
ผลิตภัณฑ์ OTOP ระดับ ๕ ดาว ของจังหว
นครศรีธรรมราช และสามารถจดลิขสิทธิ์
เป็นสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (Geograph
Indication : GI) นาม "ส้มโอทับทิมสร
อำเภอปากพนัง" ซึ่งพบได้เฉพาะที่อำ
ปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราชเ
แห่งเดียวเท่านั้น

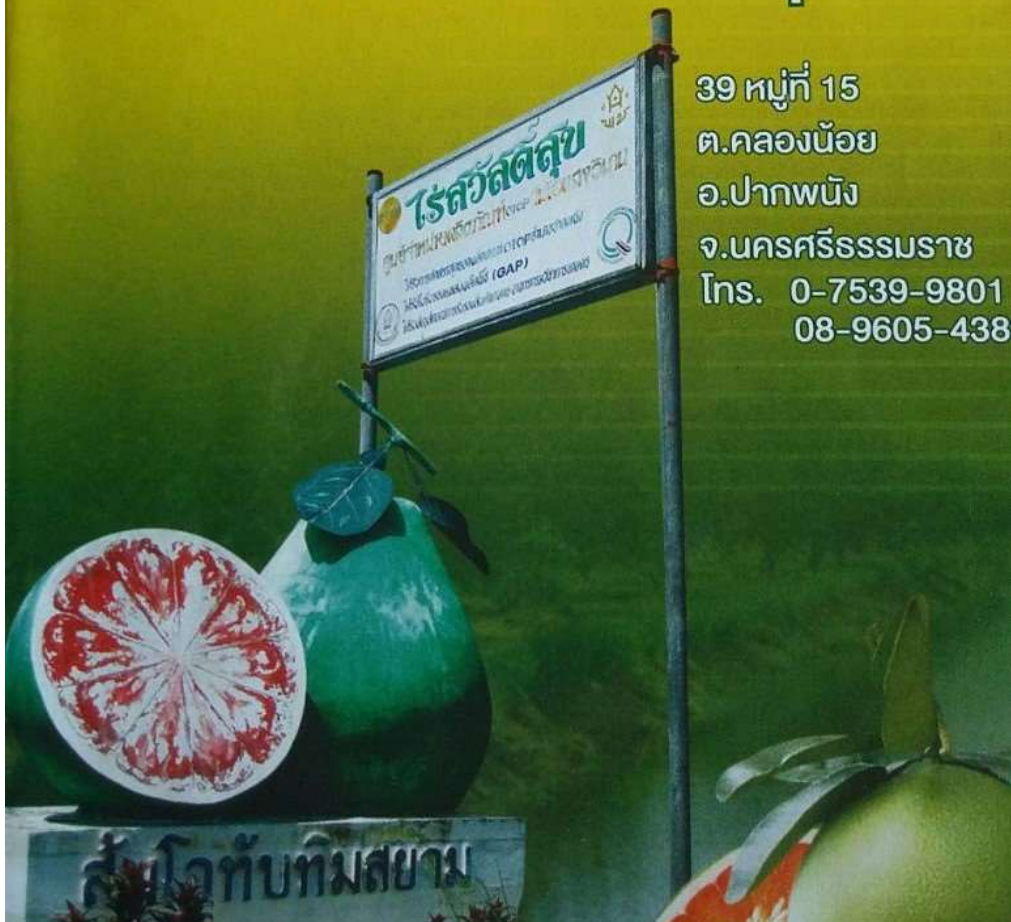
"ต้องบอกว่า ชีวิตดีขึ้นมาก ส้มโอที่
สยามช่วยสร้างรายได้เป็นอย่างดีให้กับพ
ชาวปากพนังซึ่งเคยมีความเป็นอยู่ที่แร
และยากจนที่สุดแห่งหนึ่งของประเทศให้ก
มีอาชีพที่มั่นคง เลี้ยงตนเองได้

"และเพื่อให้ความรู้แพร่หลาย
เกษตรกรคนอื่น ๆ สวนส้มโอของพี่จึงเป
ศูนย์การเรียนรู้ตามแนวพระราช
ดำริขององค์ความรู้ในการทำไร่นาส
ให้ผู้ที่สนใจ ซึ่งสามารถเดินทางมาเยี่ยม
พี่ได้"

ศูนย์เรียนรู้ตามแนวพระราชดำริ
ในโครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง
อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

สวนส้มโอ ทับทิมสยาม

เครือข่ายเกษตรกรตัวอย่าง
นางอัมพร สวัสดิ์สุข

39 หมู่ที่ 15
ต.คลองน้อย
อ.ปากพนัง
จ.นครศรีธรรมราช
โทร. 0-7539-9801
08-9605-438

สวนส้มโอทับทิมสยาม

การทำสวนส้มโอ ได้เข้าสู่ระบบการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (GAP) ตามมาตรฐานการรับรองการผลิต GAP พืช ของกรมวิชาการเกษตรเมื่อปี 2547 ได้รับการรับรองแหล่งผลิตพืช (ส้มโอ) รหัสรับรอง กษ 03-02-3601-6034-136 ในฐานะผู้ผลิตส้มโอคุณภาพ มาตรฐานปลอดภัย จนเป็นที่ยอมรับและเชื่อมั่นกับผู้ประกอบการและกลุ่มเกษตรกรในตำบลคลองน้อยและตำบลใกล้เคียง และได้รับการคัดเลือกให้เป็นประธานกลุ่มผู้ผลิตส้มโอบ้านบางจาก ได้รับการเสนอจากพัฒนาชุมชน อำเภอบางพลี เป็นสตรีดีเด่นของอำเภอบางพลี จังหวัดนครศรีธรรมราช ในปี 2548 สาขาผู้นำองค์กรเครือข่ายสตรีดีเด่นและในปี 2549 ทางคณะกรรมการพัฒนาชุมชนจังหวัดนครศรีธรรมราช ได้รับการคัดเลือกเป็นตัวแทนองค์กรเครือข่ายผู้นำองค์กรดีเด่นสาขาผู้นำสตรีดีเด่น ได้เข้าเฝ้าสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ณ พระราชวังสวงวงศ์ชลลดา ในวันที่ 27 พฤษภาคม 2550 เมื่อ นางอัมพร สวัสดิ์สุข ได้เข้าสมัครเข้าระบบการจัดการคุณภาพ GAP ส้มโอ และปฏิบัติตามคำแนะนำของเจ้าหน้าที่จากกรมวิชาการเกษตร ตามขั้นตอนของระบบดังนี้

การจัดการแปลง

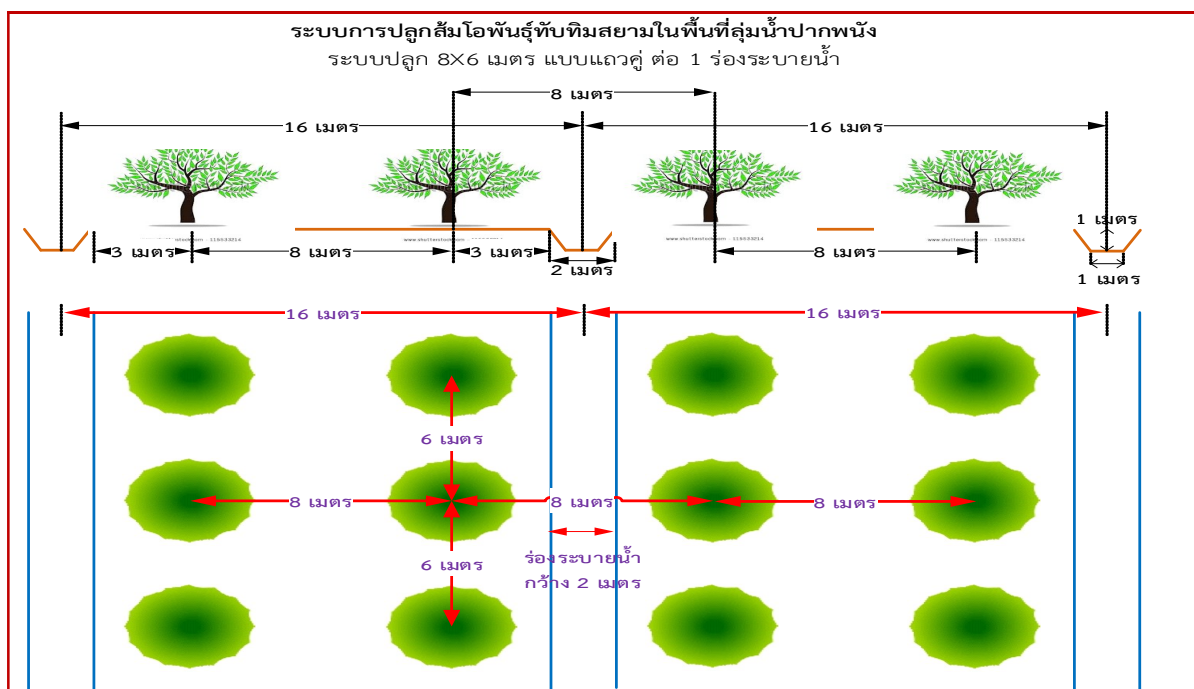
1.แหล่งน้ำ ใช้น้ำชลประทาน โดยสูบน้ำมาไว้ใช้ในร่องสวนและใช้ระบบน้ำแบบสปริงเกอร์ คุณภาพของน้ำที่ใช้ในกระบวนการผลิตเหมาะสมตามมาตรฐานไม่ก่อให้เกิดการปนเปื้อนและเป็นอันตรายต่อคุณภาพผลผลิต และเพียงพอต่อการผลิตส้มโอให้มีคุณภาพ

2.พื้นที่ปลูก และสภาพแวดล้อมโดยทั่วไป

พื้นที่ปลูกเดิมเป็นที่นาข้าว แต่ได้มีการปรับเปลี่ยนเป็นร่องสวนเพื่อปลูกส้มโอ สภาพพื้นที่ไม่อยู่ในสภาพแวดล้อมที่ก่อให้เกิดการปนเปื้อนวัตถุ หรือสิ่งที่เป็นอันตรายต่อผลผลิต และมีการวางแผนผังแปลง โดยคำนึงถึงผลกระทบต่อความปลอดภัยของสิ่งแวดล้อม คุณภาพผลผลิต และสุขภาพความปลอดภัยและสวัสดิภาพของผู้ปฏิบัติงาน โดยพื้นที่ปลูกมีจำนวน 19 ไร่ จำนวน 380 ต้น ระยะห่าง 8X6 เมตร โดยปลูกแบบระบบร่องสวน มีน้ำในร่องสวนตลอดปี

3. การใช้วัตถุดิบทรายทางการเกษตร

3.1 มีการใช้วัตถุดิบทรายทางการเกษตรตามความจำเป็น ก่อนการป้องกันกำจัดแต่ละครั้ง มีการศึกษาการเข้าทำลายของศัตรูพืชแต่ละชนิดกับระยะการเจริญเติบโตของพืช โดยก่อนการป้องกันกำจัดศัตรูพืชแต่ละครั้งจะสำรวจโรคแมลงศัตรูพืชก่อน นอกจากนี้ยังมีการใช้สารอินทรีย์ร่วมกับสารอนินทรีย์ด้วย

ช่วงการเข้าทำลายของศัตรูพืชส้มโอ

ระยะการเจริญเติบโตของต้นส้มโอ	แมลงและไรศัตรู
ระยะยอดอ่อน และใบอ่อน	หนอนชอนใบส้ม, เพลี้ยไฟพริก, ไรขาวพริก, หนอนแก้วส้ม
ระยะใบแก่	เพลี้ยหอยสีแดงแคลิฟอร์เนีย, ไรแดงแอฟริกัน, ไรสนิมส้ม
ระยะดอก	เพลี้ยไฟพริก
ระยะผลอ่อน	เพลี้ยไฟพริก, ไรขาวพริก, เพลี้ยหอยสีแดงแคลิฟอร์เนีย, หนอนผีดาซ, หนอนเจาะผล, ไรแดงแอฟริกัน

3.2 จัดการสุขลักษณะของสวนส้มโอ จะมุ่งเน้นการลดการใช้สารเคมี โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการกำจัดวัชพืชจะใช้วิธีการตัดแทนการใช้สารเคมี และสามารถนำเศษวัชพืชนั้นมาคลุมโคนต้นเพื่อรักษาความชื้น

4. การจัดการคุณภาพในกระบวนการผลิตก่อนการเก็บเกี่ยว

- มีการอนุรักษ์ และปรับปรุงดิน โดยใช้ปุ๋ยอินทรีย์ ร่วมกับการใช้ปุ๋ยเคมี และมีกิจกรรมผลิตปุ๋ยหมักเอง เพื่อลดต้นทุนการผลิต
- การควบคุมวัชพืช กำจัดวัชพืชด้วยแรงงานคนโดยใช้เครื่องตัดหญ้าภายในบริเวณสวนปีละ 3 ครั้ง โดยจะไม่กำจัดพืชด้วยสารเคมีสังเคราะห์
- การให้น้ำในร่องสวนโดยใช้ระบบน้ำแบบสปริงเกอร์

5. การเก็บเกี่ยวและการปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว

- ก่อนการเก็บเกี่ยว 1 เดือน จะงดการฉีดพ่นสารเคมีทุกชนิด เนื่องจากหลีกเลี่ยงสารเคมีตกค้างในผลผลิต โดยหากมีปัญหาโรคแมลงในช่วงนั้นจะใช้สารสกัดจากพืช หรือชีวภัณฑ์ แทน
- ช่วงการสุกแก่เมื่อผลส้มโอแก่ อายุ 8 เดือน โดยใช้กรรไกรตัด วางในตะกร้าและจำหน่ายที่กลุ่มซึ่งตนเองเป็นประธานกลุ่ม ทำการคัดแยก บรรจุลงกล่องส่งผลผลิตไปยังลูกค้ากลุ่มต่าง ๆ ทั้งในประเทศ และต่างประเทศ เช่น ประเทศจีน
- การจัดหา จัดทำระบบปัจจัยการผลิตจากแหล่งที่เชื่อถือได้ให้ตนเองและสมาชิกในกลุ่ม มีการใช้สารอินทรีย์ร่วมกับสารอนินทรีย์ เช่นมีการทำปุ๋ยหมักเสริมกับการใช้ปุ๋ยเคมี และมีการใช้น้ำหมักชีวภาพ
- การใช้อุปกรณ์เครื่องทางการเกษตรอย่างถูกต้องและเหมาะสมต่อพื้นที่ คือ ในพื้นที่ของตำบลคลองน้อย อำเภอบางแพ จังหวัดนครราชสีมา เป็นพื้นที่ราบลุ่ม น้ำท่วมขัง การทำสวนส้มโอจะต้องทำการยกทรงเพื่อเก็บน้ำไว้ใช้ในฤดูแล้ง เพราะในหน้าแล้งดินจะแตก การให้น้ำจะต้องเพียงพอต่อความต้องการของส้มโอ จึงสามารถนำน้ำในร่องสวนมาใช้โดยใช้เรือช่วยในการให้น้ำ
- การปฏิบัติและควบคุมระบบการผลิตส้มโอให้ได้คุณภาพมาตรฐานปลอดภัยจากสารตกค้างโดยการแนะนำให้เกษตรกรในกลุ่มใช้สารเคมีที่ถูกต้อง งดเว้นจากการใช้สารเคมีต้องห้าม และใช้สารตามคำแนะนำบนฉลาก และตามอาการของพืช ไม่ใช้สารเคมีโดยไม่ได้อาศัยอาการของพืชก่อน

6. การพักผลิตผล การขนย้าย ในแปลงปลูกและเก็บรักษา

มีสถานที่เก็บเครื่องมือและอุปกรณ์ทางการเกษตร แยกแต่ละชนิดออกเป็นหมวดหมู่ เพื่อให้ง่ายต่อการใช้งาน มีการล้างและทำความสะอาดเครื่องมือและอุปกรณ์หลังการใช้งานเสร็จทุกครั้ง

การขนย้ายผลผลิตในแปลง เก็บผลผลิตอย่างระมัดระวังป้องกันผลผลิตช้ำ แล้วใส่ตะกร้ารวบรวมมาคัดขนาดและแยกบรรจุในโรงคัดบรรจุที่สะอาด ก่อนที่จะส่งให้ลูกค้าต่อไป

7. สุขลักษณะส่วนบุคคล

มีการป้องกันไม่ให้เกิดการปนเปื้อน และหมั่นศึกษาหาความรู้ ความเข้าใจ ด้านสุขลักษณะส่วนบุคคลเป็นอย่างดี รวมทั้งได้รับการฝึกอบรมที่เกี่ยวข้องทางด้านสุขภาพ และมีการตรวจสอบสุขภาพของตัวเองทุกปี

8. การบันทึกข้อมูลและการตามสอบ

มีการบันทึกการได้มาของปัจจัยการผลิต เช่น ปุ๋ยเคมี และการปฏิบัติงานภายในแปลง ลงในแบบบันทึก มีการจัดทำแผนการในแต่ละปีอย่างละเอียด เพื่อสะดวกในการสืบค้นข้อมูลในปีการผลิตที่ผ่านมา เพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจในการจัดการ การผลิตในปีปัจจุบัน

ตาราง แผนการดำเนินกิจกรรมภายในฟาร์ม

กิจกรรม	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.
- แดกใบอ่อน					←→						←→	
- ตัดแต่งกิ่ง			←→				←→					
- ใส่ปุ๋ยหมัก							←→					
- ใส่ปุ๋ยเคมี	←→			←→						←→		
- ให้น้ำ								←→			←→	
- เก็บเกี่ยว	←→					←→						

ค่าใช้จ่ายในปี พ.ศ.2557**- ต้นทุนการผลิต/ปี**

ส้มโอทับทิมสยาม 19 ไร่

1.ค่าปุ๋ยเคมี จำนวน 46 กระสอบราคากระสอบละ 700 บาท	เท่ากับ	31,928	บาท
2. ค่าสารเคมี	เท่ากับ	37,179	บาท
3. ค่าจ้างคนงานประจำ(ตัดหญ้า,ตัดแต่งกิ่ง,เก็บผลผลิต)	เท่ากับ	418,270	บาท
4. ค่าคนงานชั่วคราว(ตัดหญ้า,เก็บผลผลิต)	เท่ากับ	398,270	บาท
5. ค่าน้ำมัน (เครื่องตัดหญ้าและรถยนต์)	เท่ากับ	35,320	บาท
6. ค่าไฟฟ้า	เท่ากับ	40,433	บาท
	รวม	961,400	บาท

- รายได้

1.ขายผลผลิต 19 ไร่ 11,558 ผลๆละ 200 บาท	เท่ากับ	2,311,630	บาท
2.ขายต้นพันธุ์ 5,667 ต้นๆละ 250 บาท	เท่ากับ	1,416,806	บาท
	รวม	3,728,436	บาท

กำไรสุทธิ 2,767,036 บาท**ค่าใช้จ่ายในปี พ.ศ.2558****- ต้นทุนการผลิต/ปี**

ส้มโอทับทิมสยาม 19 ไร่

1.ค่าปุ๋ยเคมี จำนวน 51 กระสอบราคากระสอบละ 700 บาท	เท่ากับ	35,835	บาท
2. ค่าสารเคมี	เท่ากับ	59,628	บาท
3. ค่าจ้างคนงานประจำ(ตัดหญ้า,ตัดแต่งกิ่ง,เก็บผลผลิต)	เท่ากับ	555,271	บาท
4. ค่าคนงานชั่วคราว(ตัดหญ้า,เก็บผลผลิต)	เท่ากับ	525,000	บาท
5. ค่าน้ำมัน (เครื่องตัดหญ้าและรถยนต์)	เท่ากับ	46,890	บาท
6. ค่าไฟฟ้า	เท่ากับ	53,686	บาท
	รวม	1,276,300	บาท

- รายได้

1.ขายผลผลิต 19 ไร่ 19,657 ผลๆละ 200 บาท	เท่ากับ	3,931,322	บาท
2.ขายต้นพันธุ์ 9,638 ต้นๆละ 250 บาท	เท่ากับ	2,409,520	บาท
	รวม	6,340,842	บาท

กำไรสุทธิ 5,064,542 บาท

ค่าใช้จ่ายในปี พ.ศ.2559**- ต้นทุนการผลิต/ปี**

ส้มโอทับทิมสยาม 19 ไร่

1.ค่าปุ๋ยเคมี จำนวน 53 กระสอบ ราคากระสอบละ 700 บาท	เท่ากับ 37,057 บาท
2. ค่าสารเคมี	เท่ากับ 69,751 บาท
3. ค่าจ้างคนงานประจำ(ตัดหญ้า,ตัดแต่งกิ่ง,เก็บผลผลิต)	เท่ากับ 793,453 บาท
4. ค่าคนงานชั่วคราว(ตัดหญ้า,เก็บผลผลิต)	เท่ากับ 753,453 บาท
5. ค่าน้ำมัน (เครื่องตัดหญ้าและรถยนต์)	เท่ากับ 67,314 บาท
6. ค่าไฟฟ้า	เท่ากับ 56,767 บาท
	<u>รวม 1,777,795 บาท</u>

- รายได้

1.ขายผลผลิต 19 ไร่ 13,808 ผลๆละ 200 บาท	เท่ากับ 2,761,579 บาท
2.ขายต้นพันธุ์ 6,770 ต้นๆละ 250 บาท	เท่ากับ 1,692,580 บาท
	<u>รวม 4,454,159 บาท</u>

กำไรสุทธิ 2,676,364 บาท**ค่าใช้จ่ายในปี พ.ศ.2560****- ต้นทุนการผลิต/ปี**

ส้มโอทับทิมสยาม 19 ไร่

1.ค่าปุ๋ยเคมี จำนวน 46 กระสอบราคากระสอบละ 700 บาท	เท่ากับ 32,255 บาท
2. ค่าสารเคมี	เท่ากับ 58,199 บาท
3. ค่าจ้างคนงานประจำ(ตัดหญ้า,ตัดแต่งกิ่ง,เก็บผลผลิต)	เท่ากับ 429,738 บาท
4. ค่าคนงานชั่วคราว(ตัดหญ้า,เก็บผลผลิต)	เท่ากับ 389,738 บาท
5. ค่าน้ำมัน (เครื่องตัดหญ้าและรถยนต์)	เท่ากับ 36,289 บาท
6. ค่าไฟฟ้า	เท่ากับ 41,541 บาท
	<u>รวม 987,760 บาท</u>

- รายได้

1.ขายผลผลิต 19 ไร่ 21,348 ผลๆละ 200 บาท	เท่ากับ 4,269,575 บาท
2.ขายต้นพันธุ์ 10,467 ต้นๆละ 250 บาท	เท่ากับ 2,616,837 บาท
	<u>รวม 6,886,412 บาท</u>

กำไรสุทธิ 5,898,652 บาท

ค่าใช้จ่ายในปี พ.ศ.2561

- ต้นทุนการผลิต/ปี

ส้มโอทับทิมสยาม 19 ไร่

1.ค่าปุ๋ยเคมี จำนวน 22 กระสอบ ราคากระสอบละ 700 บาท	เท่ากับ 15,400 บาท
2. ค่าสารเคมี	เท่ากับ 48,000 บาท
3. ค่าจ้างคนงานประจำ(ตัดหญ้า,ตัดแต่งกิ่ง,เก็บผลผลิต)	เท่ากับ 540,000 บาท
4. ค่าคนงานชั่วคราว(ตัดหญ้า,เก็บผลผลิต)	เท่ากับ 540,000 บาท
5. ค่าน้ำมัน (เครื่องตัดหญ้าและรถยนต์)	เท่ากับ 45,600 บาท
6. ค่าไฟฟ้า	เท่ากับ 52,200 บาท
	<u>รวม 1,241,200 บาท</u>

- รายได้

1.ขายผลผลิต 19 ไร่ 10,000 ผลๆละ 200 บาท	เท่ากับ 2,000,000 บาท
2.ขายต้นพันธุ์ 5,000 ต้นๆละ 250 บาท	เท่ากับ 1,250,000 บาท
	<u>รวม 3,250,000 บาท</u>

กำไรสุทธิ 2,008,800 บาท

1. ความเป็นผู้นำ และการเสียสละเพื่อประโยชน์ส่วนรวมด้านต่าง ๆ

นางอัมพร สวัสดิ์สุข ได้เสียสละและอุทิศตนเพื่อประโยชน์ส่วนรวมด้านต่าง ๆ มากมายเช่น การให้คำปรึกษาแก่เกษตรกรเกี่ยวกับเทคโนโลยีการผลิตส้มโอ และเกี่ยวกับการปฏิบัติตามมาตรฐานการรับรองการผลิต GAP ฟิช และประสานให้เจ้าหน้าที่ของกรมวิชาการเกษตร เพื่อให้การรับรองสวนของสมาชิกกลุ่มผู้ผลิตส้มโอ พร้อมกับเป็นวิทยากรบรรยายเกี่ยวกับการทำสวนส้มโอตามมาตรฐาน ให้กับเกษตรกรทั่วไปที่สนใจ โรงเรียนต่าง ๆ ภายในจังหวัดนครศรีธรรมราช ตลอดจนการเสียสละเวลาเพื่อทำประโยชน์ให้แก่ส่วนรวมอยู่เสมอจึงทำให้เป็นที่ยอมรับจากชุมชน ให้เป็นประธานผู้ผลิตส้มโอบ้านบางดุก บ้านบางจากและบ้านบางดุก ตั้งแต่ปี 2547 จนถึงปัจจุบัน ซึ่งปัจจุบัน มีสมาชิกจำนวน 33 ราย ดังนี้

1.นางอัมพร	สวัสดิ์สุข	ประธาน
2.นายโกวิทย์	นาคงาม	รองประธาน
3.นายนิคม	อ่วมคง	รองประธาน
4. นายพิศิษฐ์	ทองดี	ที่ปรึกษา
5.นายบุญยัง	เปี่ยมสุข	การตลาด
6.นางสาวเสาวลักษณ์	สวัสดิ์สุข	การตลาด
7.นางพะเยาว์	สุวรรณรัตน์	เลขา
8.นายปรีดา	ทองอุปถัมภ์	กรรมการ
9.นางนิยม	อ่วมคง	กรรมการ
10.นางมณฑา	ชูวัน	กรรมการ
11.นายวีระศักดิ์	อ่วมคง	สมาชิก
12.นายประชีพ	สุวรรณรัตน์	สมาชิก
13.นายกิตติรัตน์	สุวรรณรัตน์	สมาชิก
14.นายสมจิตร	นาคงาม	สมาชิก
15.นางสงวน	สัจจะวิเศษ	สมาชิก
16.นายเพียร	ถิ่นพระบาท	สมาชิก
17.นางสุนีย์	สัจจะวิเศษ	สมาชิก
18.นายอาวุธ	สัจจะวิเศษ	สมาชิก
19.นางหนูตัน	ภักดีใหม่	สมาชิก
20.นางมยุรี	รอดมณี	สมาชิก
21.นางจารึก	แป้นเยาว์	สมาชิก
22.นางประไพ	สงอุประการณ์	สมาชิก
23.นายสมพร	ถวัลย์ภิญโญ	สมาชิก
25.นางโกศล	สังกะห์	สมาชิก
26.นางอรรณ	เรืองทอง	สมาชิก
27.นายสายันต์	พรหมจันทร์	สมาชิก
28.นายสมชาย	ยืนยงสวัสดิ์	สมาชิก

29.นายศุภชัย อักษรวงศ์	สมาชิก
30.นางสมจิตร ทองสมจา	สมาชิก
31.นางธวัลลักษณ์ แสงทอง	สมาชิก
32.นางพรเพ็ญ ศรีหรัญ	สมาชิก
33.นายสวัสดิ์ ยืนยงสวัสดิ์	สมาชิก
34.นายพลศักดิ์ ชูเมือง	สมาชิก

นอกจากนี้นางอัมพร สวัสดิ์สุข ยังได้รับเลือกเป็นผู้นำจากองค์กร และหน่วยงานต่าง ๆ ในท้องถิ่น ดังนี้

- ตำแหน่งในอดีต

1. ได้รับเลือกเป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลคลองน้อย อำเภอปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช ตั้งแต่ปี 2539 – ปัจจุบัน (3 สมัย) โดยได้พัฒนาหมู่บ้านให้มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นจากเดิมหมู่บ้านยังไม่เป็นที่รู้จักของบุคคลทั่วไป เพราะอาชีพของประชากรส่วนใหญ่มีอาชีพทำนาด้านการคมนาคมก็ไม่มีความสะดวกสบาย ได้เริ่มมีการพัฒนาถนนหนทาง จนปัจจุบันสามารถติดต่อกับหมู่บ้านใกล้เคียงได้โดยสะดวก มีการพัฒนาด้านอาชีพโดยส่งเสริมให้เกษตรกรปรับเปลี่ยนอาชีพจากทำนาเป็นทำสวนส้มโอ โดยนำสมาชิกเกษตรกรไปศึกษาดูงานการทำสวนส้มโอของหมู่บ้านใกล้เคียงและกลับมาพัฒนาแบบอย่างจนประสบความสำเร็จในปัจจุบัน

2. เป็นประธานธนาคารหมู่บ้าน บ้านบางดุก หมู่ที่ 15 ตำบลคลองน้อย อำเภอปากพนัง ตั้งแต่ปี 2542 – ปัจจุบัน ได้พัฒนาคุณภาพชีวิตของสมาชิกในชุมชนให้รู้จักการออม มีการกู้เงินจากกลุ่มไปพัฒนาอาชีพเสริม

3. เป็นประธานคณะกรรมการสตรีระดับหมู่บ้าน บ้านบางดุก หมู่ที่ 15 ตำบลคลองน้อย อำเภอปากพนัง ตั้งแต่ปี 2543 – ปัจจุบัน ได้พัฒนาให้แม่บ้านและสตรีในชุมชนได้รู้จักคำว่าความร่วมมือ และการทำกิจกรรมร่วมกันโดยไม่หวังผล เน้นความรัก ความสามัคคี และการพึ่งพาอาศัยกัน

4. เป็นประธานคณะกรรมการพัฒนาสตรีระดับตำบล ตำบลคลองน้อย อำเภอปากพนัง ตั้งแต่ปี 2547 – ปัจจุบัน ได้พัฒนาสตรีจากหมู่บ้านทั้งหมด 19 หมู่บ้านในตำบลคลองน้อย ให้มีความรัก ความสามัคคี และการมีส่วนร่วม โดยจัดให้มีการแข่งขันกีฬาเชื่อมความสามัคคีในหมู่คณะ

5. เป็นประธานคณะกรรมการพัฒนาสตรีระดับอำเภอ อำเภอปากพนัง ตั้งแต่ปี 2547 – ปัจจุบัน มีการรวบรวมสมาชิกสตรีจากตำบลต่าง ๆ รวม 17 ตำบลในอำเภอปากพนัง มาร่วมทำกิจกรรมและเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ในระดับจังหวัด

6. เป็นประธานทำงานคณะกรรมการพัฒนาสตรีระดับจังหวัด จังหวัดนครศรีธรรมราช ตั้งแต่ปี 2547 – ปัจจุบัน โดยมีการจัดอบรมสตรีของจังหวัดนครศรีธรรมราช รวม 23 อำเภอ ทำกิจกรรมร่วมกัน เพื่อให้สังคมได้ตระหนักถึงบทบาทของสตรีและเพื่อเรียกร้องสิทธิสตรี

7. เป็นประธานคณะทำงานภาคเกษตร ประจำอำเภอปากพนัง ของกรมทรัพยากรน้ำ ตั้งแต่ปี 2545 – ปัจจุบัน โดยเป็นตัวแทนของเกษตรกรอำเภอปากพนังเข้าร่วมประชุมสัมมนากับกรมทรัพยากรน้ำ และนำความรู้ที่ได้ไปถ่ายทอดและพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในอำเภอปากพนังในการใช้น้ำอย่างถูกวิธี

8. เป็นอนุกรรมการกรมทรัพยากรน้ำ ภาคประชาชนของจังหวัดนครศรีธรรมราช ตั้งแต่ปี 2545 – ปัจจุบัน โดยได้เป็นตัวแทนเกษตรกรของจังหวัดเพื่อเข้าไปจัดทำแผนพัฒนาเศรษฐกิจแห่งชาติให้สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์จังหวัด
9. เป็นประธานกลุ่มผู้ผลิตส้มโอชุมชนบ้านบางตุก ตั้งแต่ปี 2547 – ปัจจุบัน โดยได้เป็นตัวแทนภาคเกษตรกรผู้ผลิตส้มโอ ในการเจรจากับผู้ค้าในการกำหนดราคา และกำหนดมาตรฐานการผลิตส้มโอ และการควบคุมราคาผลผลิต
10. เป็นประธานศูนย์ประสานงานสินค้า OTOP ของอำเภอบางแพ จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยได้ประสานงานเกี่ยวกับสินค้า OTOP เพื่อหาตลาดและรวบรวมผลิตภัณฑ์ของสมาชิกไปจำหน่าย
11. เป็นเหรียญชัยเครือข่ายลุ่มน้ำปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช (เครือข่ายการเงินเมืองนครศรีธรรมราช) ทำหน้าที่เก็บรักษาเงินของกลุ่มองค์กรเครือข่ายลุ่มน้ำปากพนัง
12. เป็นที่ปรึกษาเกษตรกร (GAP อาสา) ตามระบบการจัดการคุณภาพ GAP ส้มโอและยังทำหน้าที่ประสานงานกับเจ้าหน้าที่ของกรมวิชาการเกษตรเพื่อขอมาตรฐาน GAP ให้แก่สมาชิกในกลุ่มผู้ผลิตส้มโอ
13. เป็นหมอดินอาสา ของกรมพัฒนาที่ดิน หมู่ที่ 15 ตำบลคลองน้อย อำเภอบางแพ จังหวัดนครศรีธรรมราช ตั้งแต่ปี 2543 – ปัจจุบัน โดยได้ประสานงานกับเจ้าหน้าที่กรมพัฒนาที่ดิน เพื่อจัดทำปุ๋ยหมักและการทำน้ำหมักชีวภาพแทนการใช้สารเคมีและประสานเจ้าหน้าที่ในการตรวจสอบสภาพดิน น้ำ
14. เป็นประธานศูนย์ประสานองค์กรชุมชนระดับตำบล (ศอชต.) ในปี 2545 – 2549
15. เป็นประชาสัมพันธ์ศูนย์ประสานงานองค์กรชุมชนระดับอำเภอบางแพ ในปี 2545 – 2549
16. เป็นที่ปรึกษา อสม. หมู่ที่ 15 ตำบลคลองน้อย โดยได้ให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการออกกำลังกาย และการของบประมาณจาก สสส. ในการส่งเสริมการออกกำลังกายตามวิถีชีวิตของชุมชน
17. เป็นกรรมการการศึกษาโรงเรียนชุมชนบ้านบางจาก อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช ในปี 2532 – 2542
18. เป็นผู้อำนวยการศูนย์อาชีวศึกษาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นของวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี นครศรีธรรมราช (กสอช.) ติดต่อประสานงานกับวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี นครศรีธรรมราช เพื่อขอสนับสนุนโครงการให้เด็กในท้องถิ่นที่ไม่มีโอกาสได้เรียนหนังสือสามารถเรียนต่อในระดับ ปวช. เกษตรศาสตร์
19. เป็นวิทยากรให้แก่นักเรียนโรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัย จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยได้แนะนำการทำสวนส้มโอ เป็นการเรียนการสอนนอกห้องเรียน เรื่องบูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่น
20. เป็นวิทยากรเรื่องการปลูกส้มโอ ให้กับนักศึกษาระดับปริญญาตรี ของวิทยาลัยศรีโสภณ จังหวัดนครศรีธรรมราช
21. เป็นคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดประจำหมู่บ้าน
22. เป็นสมาชิกกองปราบอาสา จังหวัดนครศรีธรรมราช ในด้านการแจ้งข่าวสารให้แก่ตำรวจ
23. เป็นคณะกรรมการผู้นำอาสาพัฒนาชุมชน ด้านประชาธิปไตย ปี 2549 โดยได้เผยแพร่ประชาธิปไตยให้สมาชิกในชุมชน

24. ได้รับคัดเลือกให้เป็นสตรีดีเด่นระดับอำเภอในปี 2548
25. ได้รับคัดเลือกให้เป็นสตรีดีเด่นระดับจังหวัดปี 2549
26. เป็นที่ปรึกษาชมรมเต็นแอโรบิค ของหมู่ 15 ตำบลคลองน้อย
27. เป็นประธานกลุ่มเกษตรกรฟื้นฟูของตำบลคลองน้อย ในปี 2542
28. ได้เข้าร่วมกิจกรรมรัฐสภาสัญจร ปี 2551 (เมื่อ พฤศจิกายน 2550)
29. เข้าร่วมโครงการประชาศึกษาและชุมชนสัมพันธ์ของคณะกรรมการ ปปช. ในเรื่องทุจริต ของหน่วยงานกรมการปกครองส่วนท้องถิ่น และวิธีการป้องกันการทุจริต
30. เป็นส่วนตัวอย่างในการจัดการตามมาตรฐานการรับรองการผลิต GAP พืช ส้มโอ ให้กับกลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกส้มโอ

- ตำแหน่งปัจจุบัน

1. ประธานเครือข่ายสินค้า OTOP อำเภอปากพนัง
2. รองประธานเครือข่ายสินค้า OTOP จังหวัดนครศรีธรรมราช
3. ประธานคลัสเตอร์ประเภทอาหารจังหวัดนครศรีธรรมราช
4. กรรมการบริษัทประชารัฐรักสามัคคีนครศรีธรรมราช
5. กรรมการคัดกรองเงินกู้กองทุนบทบาทสตรีอำเภอปากพนัง
6. กรรมการโครงการ OTOP นวัตกรรมอำเภอปากพนังจังหวัดนครศรีธรรมราช
7. ประชาญหมู่บ้าน
8. กรรมการการบริหารการจัดการน้ำกรมทรัพยากรน้ำ
9. ประธานกลุ่มผู้ผลิตส้มโอบ้านบางดุก
10. วิทยากรครูต้นแบบโครงการจิตอาสาประดิษฐ์ดอกไม้จันทน์พระราชทาน
11. เครือข่ายเกษตรตัวอย่าง(สวนส้มโอทับทิมสยาม) เป็นศูนย์เรียนรู้ตามแนวพระราชดำริฯ
12. หมอดินกรมพัฒนาที่ดินนครศรีธรรมราช
13. กรรมการสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (นตผ.) จังหวัดนครศรีธรรมราช
14. ประธานเศรษฐกิจฐานรากอำเภอปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช
15. สตรีไทยดีเด่น. ปี 2554
16. องค์กรเครือข่ายดีเด่น
17. รับโล่เกียรตินิยมผู้ทดแทนคุณแผ่นดิน ประจำปี2553
18. หมอดินอาสาดีเด่นสาขา “หญ้าแฝก”

นอกจากนี้ยังได้มีโอกาสเข้าร่วมฝึกอบรม สัมมนา ประชุม และนำความรู้ที่ได้มาถ่ายทอดและพัฒนาชุมชนดังนี้

1. อบรมหลักสูตร ความรู้เบื้องต้นทางกฎหมายจากสำนักอัยการสูงสุด ในปี 2540
2. ได้ผ่านการปรึกษาแนะนำ OTOP คลินิกครบทุกขั้นตอน จากกระทรวงอุตสาหกรรม ในปี 2546
3. อบรมหลักสูตรการสร้างเว็บไซต์ และการเขียนโปรแกรมเบื้องต้น จากบริษัท ทศท.คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) ในปี 2547
4. อบรมและสัมมนาหลักสูตร สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล รุ่นที่ 75 จากกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น และมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ในปี 2546
5. อบรมพัฒนาผู้มีศักยภาพเพื่อประกอบธุรกิจชุมชน จากศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน จังหวัด นครศรีธรรมราช ในปี 2545
6. สัมมนาผู้นำสตรีท้องถิ่น “สิทธิพลเมืองในระบบประชาธิปไตย” จากชมรมส่งเสริมสิทธิและความเสมอภาค จังหวัดนครศรีธรรมราชในปี 2548

7. อบรมกองปราบอาสา รุ่นที่80 จากกองบังคับการปราบปรามกองบัญชาการตำรวจสอบสวนกลาง สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ในปี 2549
8. เข้าร่วมกิจกรรมสร้างเครือข่ายผู้นำสตรี ผู้นำเยาวชน จากสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ในปี 2549
9. ร่วมประชุมวิชาการงานเฉลิมพระเกียรติ เนื่องในวโรกาสมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 80 พรรษา 5 ธันวาคม 2561 “พระบิดาแห่งการจัดการทรัพยากรน้ำ” วันที่ 22-23 มีนาคม 2550 ณ ห้องแกรนด์ไดมอนด์บอลรูม อิมแพค เมืองทองธานี
10. เข้าร่วมกิจกรรมวันอนุรักษ์และพัฒนาแม่น้ำ คูคลองแห่งชาติ ประจำปี 2550 โดยการปลูกหญ้าแฝกบริเวณหน้าฝายน้ำล้นคลองห้วยพระตอนบน ม.8 ต.ขุนทะเล อ. ลานสกา จ.นครศรีธรรมราช วันที่ 18 กันยายน 2550

การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

หลังจากที่นางอัมพร สวัสดิ์สุข ได้สมัครเข้าระบบการจัดการคุณภาพตามมาตรฐานการรับรองการผลิต GAP พืช ส้มโอ ของกรมวิชาการเกษตร และได้ตระหนักถึงอันตรายจากการใช้สารเคมีในผลผลิตทางการเกษตรโดยคำนึงถึงความปลอดภัยของผู้บริโภค ด้านสุขอนามัยพืช จึงเป็นแกนนำในการปลูกผักปลอดภัย ได้ให้ความสนใจการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ดังนี้

การทำสวนส้มโอ ใช้ปุ๋ยอินทรีย์ร่วมกับปุ๋ยเคมี ส่งผลให้สามารถลดต้นทุน อีกครั้งการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ยังส่งผลดีต่อดิน คือ ช่วยให้ดินร่วนซุย มีสภาพที่ดี เหมาะแก่การเพาะปลูกพืชในระยะยาว และยังช่วยให้สภาพแวดล้อมดีขึ้นด้วย

1. ใช้วิธีการตัดหญ้าแทนการใช้สารเคมีปราบวัชพืช ทำให้สามารถลดต้นทุนการผลิต และยังเป็นอนุรักษ์ดินอีกทางหนึ่ง
2. มีการสำรวจศัตรูพืชและการประเมินศัตรูพืชก่อนการป้องกันกำจัด โดยนำวิธีการป้องกันกำจัดศัตรูแบบผสมผสานมาใช้ในการป้องกันกำจัด
3. มีการใช้สมุนไพรทดแทนการใช้สารเคมี ในการป้องกันและกำจัด
4. มีการตัดแต่งกิ่งหลังเก็บเกี่ยว
5. มีการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ ในรูปปุ๋ยหมัก ปุ๋ยคอก เพื่อปรับโครงสร้างดินทางกายภาพ เคมี ชีวภาพ และเพิ่มธาตุอาหาร
6. มีการปลูกหญ้าแฝก ริมคูน้ำในร่องสวน เพื่ออนุรักษ์ดินและน้ำ

ภาคผนวก

ปฏิทินการพัฒนารองสัสมโอบัฒมสยาม ศัฏฐพืชม สภามณุมิอากาศ และการจัดการสวน รอบ 10 วัน
ในรอบปี เดือน มกราคม-ธันวาคม

วัน/เดือน	การพัฒนารอง สัสมโอบัฒมสยาม	ศัฏฐพืชม ที่สาคัญ	การจัดการสวน
1-10 ม.ค.	ใบเพสลาด 	แมลงเพ็ลลยหอยสีแดง แคลิฟอร์เนีย ไรแดง โรคแคงเกอร์ ราดำ	1. เป็นช่วงฝนชุก และใบสัสมโอบัฒมสยามมีขนาดใหญ่ ให้ฉีดพ่นปุ๋ยทางใบ สูตร 15-30-15 อัตรา 40-50 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร ติดต่อกัน 2-3 ครั้ง ห่างกัน 7-10 วัน 2. เป็นระยะที่สำคัญในการป้องกัน โรคแคงเกอร์ ด้วยการฉีดพ่น คอปเปอร์ออกซีคลอไรด์ 30 มล.ต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ คอปเปอร์ไฮดรอกไซด์ 8-12 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร
11-20 ม.ค.	ใบแก่ 	แมลงเพ็ลลยหอยสีแดง แคลิฟอร์เนีย ไรแดง โรคแคงเกอร์ ราดำ	1. สํารวจการเข้าทำลายใบของ ไรแดง หากพบการทำลาย ฉีดพ่น ด้วย กำมะถันผง อัตรา 50-60 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ อิมิทรากซ์ อัตรา 20 มล. ต่อน้ำ 20 ลิตร 2. สํารวจการเข้าทำลายใบของเพ็ลลยหอยสีแดง หากพบการทำลาย ฉีดพ่น ด้วย อิมิดาโคลพริด อัตรา 10 มล. ต่อน้ำ 20 ลิตร 3. ฉีดพ่นธาตุอาหารรอง แคลเซียม แมกนีเซียม และสังกะสี อัตรา 25-30 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร
21-31 ม.ค.	แตกใบอ่อนรุ่นที่ 2 	แมลงหนอนขอนใบ เพลี้ยไฟพริก ไรขาวพริก	1. ระวังการเข้าทำลายของหนอนขอนใบ เพลี้ยไฟพริก และไรขาวพริก หากพบการทำลายของ -หนอนขอนใบ ฉีดพ่นด้วย อะบาเม็กติน อัตรา 30 มล.ต่อน้ำ 20 ลิตร -เพลี้ยไฟพริก ฉีดพ่นด้วยอิมิดาโคลพริด อัตรา 10 มล. ต่อน้ำ 20 ลิตร -ไรขาวพริกฉีดพ่นด้วย ไพรดาเบน อัตรา 10 กรัม ต่อน้ำ 20 ลิตร 2.ป้องกัน โรคแคงเกอร์ ด้วยการฉีดพ่น คอปเปอร์ออกซีคลอไรด์ 30 มล. ต่อน้ำ 20 ลิตร

วัน/เดือน	การพัฒนาการของ ส้มโอทับทิมสยาม	ศัตรูส้มโอทับทิมสยาม ที่สำคัญ	การจัดการสวน
1-10 ก.พ.	ใบเพสลาด 	แมลงเพลี้ยหอยสีแดง แคลิฟอร์เนีย ไรแดง	1. สำรวจการเข้าทำลายใบของ ไรแดง หากพบการทำลาย ฉีดพ่น ด้วย กำมะถันผง อัตรา 50-60 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ อิมิพราส อัตรา 20 มล.ต่อน้ำ 20 ลิตร 2. สำรวจการเข้าทำลายใบของเพลี้ยหอยสีแดง หากพบการทำลาย ฉีดพ่น ด้วย อิมิดาโคลพริด อัตรา 10 มล. ต่อน้ำ 20 ลิตร 3. สภาพภูมิอากาศแห้งแล้งควรมีการให้น้ำอย่างสม่ำเสมอ แบบรักษาความชื้นหน้าดิน
11-20 ก.พ.	ใบแก่ 	แมลงเพลี้ยหอยสีแดง แคลิฟอร์เนีย ไรแดง	1. สำรวจการเข้าทำลายใบของ ไรแดง หากพบการทำลาย ฉีดพ่น ด้วย กำมะถันผง อัตรา 50-60 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ อิมิพราส อัตรา 20 มล.ต่อน้ำ 20 ลิตร 2. สำรวจการเข้าทำลายใบของเพลี้ยหอยสีแดง หากพบการทำลาย ฉีดพ่น ด้วย อิมิดาโคลพริด อัตรา 10 มล. ต่อน้ำ 20 ลิตร 3. สภาพภูมิอากาศแห้งแล้งควรมีการให้น้ำอย่างสม่ำเสมอ แบบรักษาความชื้นหน้าดิน
21-28 ก.พ.	เริ่มออกดอก 	แมลงเพลี้ยไฟพริก	1. ระงับการเข้าทำลายของ เพลี้ยไฟพริกฉีดพ่นด้วยอิมิดาโคลพริด อัตรา 10 มล. ต่อน้ำ 20 ลิตร 2. ใส่ปุ๋ยเคมี สูตร 15-15-15 อัตรา 0.5-1กก.ต่อต้น (ปริมาณขึ้นอยู่กับอายุ และขนาดทรงพุ่มโดยใส่ร่วมกับปุ๋ยอินทรีย์ 5-10กก.ต่อต้น 3. สภาพภูมิอากาศแห้งแล้งควรมีการให้น้ำอย่างสม่ำเสมอ แบบรักษาความชื้นหน้าดิน 4. ห้ามฉีดพ่นปุ๋ยทางใบที่มีธาตุฟอสฟอรัสสูง แต่ฉีดพ่นธาตุอาหารรองได้

วัน/เดือน	การพัฒนาการของ ส้มโอทับทิมสยาม	ศัตรูส้มโอทับทิมสยาม ที่สำคัญ	การจัดการสวน
1-10 มี.ค.	ดอกบาน 	แมลงเพลี้ยไฟพริก	1. ระวังการเข้าทำลายของ เพลี้ยไฟพริกฉีดพ่นด้วยอิมิดาโคลพริด อัตรา 10 มล. ต่อน้ำ 20 ลิตร 2. ฉีดพ่นปุ๋ยทางใบ สูตร 46-0-0 อัตรา 30 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร 3. สภาพภูมิอากาศแห้งแล้งควรมีการให้น้ำอย่างสม่ำเสมอ แบบรักษาระดับความชื้นหน้าดิน 4. ในช่วงที่ดอกบานเต็มที่ ไม่ควรเข้าไปปฏิบัติงานในแปลง
11-20 มี.ค.	กลีบดอกโรย ติดผลอ่อน 	แมลงเพลี้ยไฟพริกไรขาวพริก	1. ผลอ่อนที่ติดผลสมบูรณ์ จะเริ่มมีสีเขียวเข้มขึ้น กลีบดอกยังคงติดอยู่กับผลอ่อน 2. ฉีดพ่นปุ๋ยทางใบ สูตร 13-0-46 อัตรา 25-30 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร 3. เพลี้ยไฟพริกฉีดพ่นด้วยอิมิดาโคลพริด อัตรา 10 มล. ต่อน้ำ 20 ลิตร 4. ไรขาวพริก ฉีดพ่นด้วย ไพริดาเบน อัตรา 10 กรัม ต่อน้ำ 20 ลิตร
21-31 มี.ค.	ผลอ่อน 	แมลงเพลี้ยไฟพริกไรขาวพริก	1. ตรวจสอบประเมินการทำลายของเพลี้ยไฟพริก และไรขาวพริก หากพบการทำลายหรือแมลงให้ฉีดพ่นด้วยสารเคมีสำหรับกำจัดเพลี้ยไฟพริกอิมิดาโคลพริด อัตรา 10 มล. ต่อน้ำ 20 ลิตรหรือ ไรขาวพริกไพริดาเบน อัตรา 10 กรัม ต่อน้ำ 20 ลิตร 2. ฉีดพ่นปุ๋ยทางใบ สูตร 15-15-15 อัตรา 25-30 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตรและผสมธาตุแมกนีเซียม อัตรา 30 มล.ต่อน้ำ 20 ลิตร เพื่อช่วยผลอ่อนมีการพัฒนา

วัน/เดือน	การพัฒนาการของ ส้มโอทับทิมสยาม	ศัตรูส้มโอทับทิมสยาม ที่สำคัญ	การจัดการสวน
1-10 เม.ย.	ผลอ่อน เพลี้ยไฟพริก 	แมลงเพลี้ยไฟพริกไรขาวพริก	1. ตรวจประเมินการทำลายของเพลี้ยไฟพริก และไรขาวพริก หากพบการทำลายหรือแมลงให้ฉีดพ่นด้วยสารเคมีสำหรับกำจัดเพลี้ยไฟพริก หรือ ไรขาวพริก 2. ฉีดพ่นปุ๋ยทางใบ สูตร 15-15-15 อัตรา 25-30 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร และผสมธาตุแมกนีเซียม อัตรา 30 มล.ต่อน้ำ 20 ลิตร เพื่อช่วยผลอ่อนมีการพัฒนา 3. สภาพภูมิอากาศแห้งแล้งควรมีการให้น้ำอย่างสม่ำเสมอ
11-20 เม.ย.	ผลอ่อน ไรขาวพริก 	แมลงเพลี้ยไฟพริกไรขาวพริก หนอนผีเสื้อ	1. ปลิดผลอ่อนที่มีรูปร่างบิดเบี้ยวผิดปกติ หรือ เป็นโรค/แมลง นำออกไปทำลายภายนอกสวนส้มโอ 2. ตรวจประเมินการทำลายของเพลี้ยไฟพริกไรขาวพริกและหนอนผีเสื้อ หากพบการทำลายหรือแมลงให้ฉีดพ่นด้วยสารเคมีสำหรับกำจัดเพลี้ยไฟพริก หรือ ไรขาวพริก 3. สภาพภูมิอากาศแห้งแล้งควรมีการให้น้ำอย่างสม่ำเสมอ
21-30เม.ย.	หนอนผีเสื้อ 	แมลงเพลี้ยไฟพริกไรขาวพริก หนอนผีเสื้อ	1. ปลิดผลอ่อนที่เป็นโรค และถูกทำลายโดยหนอนผีเสื้อ และหนอนเจาะผล นำออกไปทำลายภายนอกสวนส้มโอ 2. ใส่ปุ๋ยเคมี สูตร 15-15-15 อัตรา 1-2 กก.ต่อต้น (ปริมาณขึ้นอยู่กับอายุ และขนาดทรงพุ่ม ร่วมกับปุ๋ยอินทรีย์ 10 กิโลกรัมต่อต้น

วัน/เดือน	การพัฒนาการของ ส้มโอทับทิมสยาม	ศัตรูส้มโอทับทิมสยาม ที่สำคัญ	การจัดการสวน
1-10 พ.ค.	การพัฒนาผล 	แมลงเพลี้ยไฟพริกไรขาวพริก หนอนผีเสื้อ	1. ตรวจสอบการระบาดของเพลี้ยไฟพริกไรขาวพริก และ หนอนผีเสื้อ หากพบการทำลายหรือแมลงให้ฉีดพ่นด้วยสารเคมีสำหรับกำจัดเพลี้ยไฟพริก ไรขาวพริกและหนอนผีเสื้อ 2. ปลิดผลอ่อนที่เป็นโรค และถูกทำลายโดยหนอนผีเสื้อ และหนอนเจาะผล นำออกไปทำลายภายนอกสวนส้มโอ
11-20 พ.ค.	โรคแคงเกอร์ 	แมลงเพลี้ยไฟพริกไรขาวพริก หนอนผีเสื้อ หนอนเจาะผล โรค แคงเกอร์	1. ฉีดพ่นปุ๋ยทางใบ สูตร 15-15-15 อัตรา 25-30 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร และผสมธาตุแมกนีเซียม และ สังกะสี อัตรา 30 มล.ต่อน้ำ 20 ลิตร เพื่อช่วยการพัฒนาผล 2. ฉีดพ่นสารเคมีป้องกันกำจัดเชื้อราป้องกันกิ่งแห้ง และ โรคแอนแทรคโนส สารคาร์เบนดาซิม อัตรา 25-30 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร 3. ตรวจสอบการระบาดของเพลี้ยไฟพริก และ ไรขาวพริก หากพบการทำลายหรือแมลงให้ฉีดพ่นด้วยสารป้องกันกำจัดแมลงศัตรูส้มโอ
21-31พ.ค.	หนอนเจาะผล 	แมลงเพลี้ยไฟพริกไรขาวพริก หนอนเจาะผล โรค แคงเกอร์	1. หากพบหนอนเจาะผลให้ปลิดทำลาย และฉีดพ่นด้วย อะบาเม็คติน อัตรา 20 มล.ต่อน้ำ 20 ลิตร 2. ฉีดพ่นสารเคมีป้องกันกำจัดเชื้อราป้องกันกิ่งแห้ง และ โรคแอนแทรคโนส สารคาร์เบนดาซิม อัตรา 25-30 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร 3. ปลิดผลอ่อนที่เป็นโรค และถูกทำลายโดยหนอนผีเสื้อ และหนอนเจาะผล นำออกไปทำลายภายนอกสวนส้มโอ

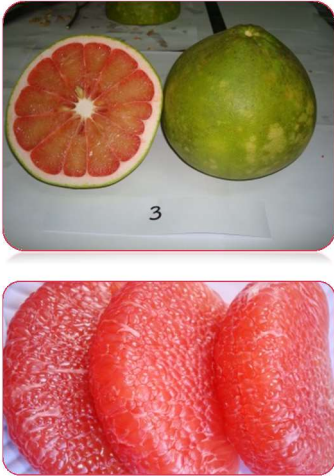
วัน/เดือน	การพัฒนาการของ ส้มโอทับทิมสยาม	ศัตรูส้มโอทับทิมสยาม ที่สำคัญ	การจัดการสวน
1-10 มิ.ย.	หนอนเจาะผล 	แมลงเพลี้ยไฟพวกไรขาวพริก หนอนเจาะผล โรค แคงเกอร์	1. หากพบหนอนเจาะผลให้ปลิดทำลาย และฉีดพ่นด้วย อะบาเม็คติน อัตรา 20 มล.ต่อน้ำ 20 ลิตร 2. ฉีดพ่นปุ๋ยทางใบ สูตร 15-15-15 อัตรา 25-30 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตรและผสมธาตุแมกนีเซียม และ สังกะสี อัตรา 30 มล.ต่อน้ำ 20 ลิตร เพื่อช่วยการพัฒนาผล 3. ปลิดผลที่เป็นโรค และถูกทำลายโดยหนอนเจาะผล นำออกไปทำลายภายนอกสวนส้มโอ
11-20 มิ.ย.	โรคแคงเกอร์ 	แมลงหนอนเจาะผล โรค แคงเกอร์	1. ป้องกัน โรคแคงเกอร์ ด้วยการฉีดพ่น คอปเปอร์ออกซีคลอไรด์ 30 มล. ต่อน้ำ 20 ลิตร 2. หากพบหนอนเจาะผลให้ปลิดทำลาย และฉีดพ่นด้วย อะบาเม็คติน อัตรา 20 มล.ต่อน้ำ 20 ลิตร 3. ปลิดผลที่เป็นโรค และถูกทำลายโดยหนอนเจาะผล นำออกไปทำลายภายนอกสวนส้มโอ
21-30 มิ.ย.	การพัฒนาผล 	แมลงหนอนเจาะผล โรค แคงเกอร์	1. ระยะนี้ไม่ควรใส่ปุ๋ยเคมีที่ธาตุไนโตรเจนสูง หรือ ปุ๋ยอินทรีย์ 2. ป้องกัน โรคแคงเกอร์ ด้วยการฉีดพ่น คอปเปอร์ออกซีคลอไรด์ 30 มล. ต่อน้ำ 20 ลิตร 3. หากพบหนอนเจาะผลให้ปลิดทำลาย และฉีดพ่นด้วย อะบาเม็คติน อัตรา 20 มล.ต่อน้ำ 20 ลิตร 4. ปลิดผลที่เป็นโรค และถูกทำลายโดยหนอนเจาะผล นำออกไปทำลายภายนอกสวนส้มโอ 5. ให้น้ำอย่างสม่ำเสมอ

วัน/เดือน	การพัฒนาการของ ส้มโอทับทิมสยาม	ศัตรูส้มโอทับทิมสยาม ที่สำคัญ	การจัดการสวน
1-10 ก.ค.	สภาพสวนในระยะพัฒนาผล 	แมลงหนอนเจาะผล โรค แคงเกอร์ ราดำ	1. สภาพภูมิอากาศแห้งแล้งควรมีการให้น้ำอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้ผลส้มโอมีการเจริญเติบโตอย่างมีคุณภาพ
11-20 ก.ค.	โรคแคงเกอร์ 	แมลงหนอนเจาะผล โรค แคงเกอร์ ราดำ	1. ฉีดพ่นปุ๋ยทางใบ สูตร 15-15-15 อัตรา 50-60 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตรผสมปุ๋ยสูตร 0-0-60 อัตรา 30-50 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร เพื่อช่วยการพัฒนาผล 2. สภาพภูมิอากาศแห้งแล้งควรมีการให้น้ำอย่างสม่ำเสมอ 3. หากมีการแตกใบอ่อนมากควรใส่ปุ๋ยเคมีทางดิน สูตร 15-15-15 ผสมกับ 0-0-60 0.5-1.0 กก.ต่อต้น
21-31ก.ค.	โรคราดำ 	แมลงหนอนเจาะผล โรค แคงเกอร์ ราดำ	1. ฉีดพ่นสารเคมีป้องกันกำจัดเชื้อราคาร์เบนดาซิม อัตรา 25-30 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร 2. ไม่ควรใส่ปุ๋ยอินทรีย์ โดยเฉพาะปุ๋ยคอก จะทำให้โรคสขชาติผลส้มโอไม่มีคุณภาพ 3. สภาพภูมิอากาศแห้งแล้งควรมีการให้น้ำอย่างสม่ำเสมอ

วัน/เดือน	การพัฒนาการของส้มโอทับทิมสยาม	ศัตรูส้มโอทับทิมสยามที่สำคัญ	การจัดการสวน
1-10 ส.ค.	การพัฒนาผล 	แมลงหนอนเจาะผล โรค แคงเกอร์ ราดำ	1. ห้ามใส่ปูนขาวเพื่อปรับสภาพดิน รวมทั้งห้ามใส่ปุ๋ยที่มีธาตุแมกนีเซียม
11-20 ส.ค.	การพัฒนาผล 	แมลงหนอนเจาะผล โรค แคงเกอร์ ราดำ	1. หากพบ โรคแคงเกอร์ ฉีดพ่น คอปเปอร์ออกซีคลอไรด์ 30 มล.ต่อน้ำ 20 ลิตร 2. ฉีดพ่นสารเคมีป้องกันกำจัดเชื้อราคาร์เบนดาซิม อัตรา 25-30 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร 3. หากพบหนอนเจาะผลให้ปลิดทำลาย และฉีดพ่นด้วย อะบาเม็คติน อัตรา 20 มล.ต่อน้ำ 20 ลิตร
21-31ส.ค.	ระยะเปลี่ยนสีผล 	แมลงหนอนเจาะผล โรค แคงเกอร์ ราดำ	1. ฉีดพ่นสารเคมีป้องกันกำจัดเชื้อราคาร์เบนดาซิม อัตรา 25-30 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร

วัน/เดือน	การพัฒนาการของ ส้มโอทับทิมสยาม	ศัตรูส้มโอทับทิมสยาม ที่สำคัญ	การจัดการสวน
1-10 ก.ย.	ผลเจริญเต็มที่ 	แมลงหนอนเจาะผล โรค แคงเกอร์ ราดำ	- งดการใช้สารเคมีป้องกันกำจัด โรค และแมลงศัตรูพืชที่มีฤทธิ์ตกค้างนาน หรือ สารเคมีอันตราย - ฉีดพ่นปุ๋ยเคมี สูตร 0-0-60 อัตรา 30-50 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร
11-20 ก.ย.	ผลแก่พร้อมเก็บเกี่ยวเพื่อส่งออก 	แมลงหนอนเจาะผล โรค แคงเกอร์ ราดำ	- เก็บเกี่ยวผลส้มโอที่มีความสุกประมาณ 80 % เลือกผลที่มีคุณภาพดีเพื่อการส่งออก - งดการใช้สารเคมีป้องกันกำจัด โรค และแมลงศัตรูพืชที่มีฤทธิ์ตกค้างนาน หรือ สารเคมีอันตราย - ไม่ควรให้น้ำมากหรือดินเปียกมากเกินไป เพื่อให้ผลส้มโอมีคุณภาพดี
21-30ก.ย.	ผลแก่พร้อมเก็บเกี่ยวเพื่อส่งออก 	แมลงหนอนเจาะผล โรค แคงเกอร์ ราดำ	- เก็บเกี่ยวผลส้มโอที่มีความสุกประมาณ 80 % เลือกผลที่มีคุณภาพดีเพื่อการส่งออก - ไม่ควรใส่ปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์ในช่วงก่อนการเก็บเกี่ยว และระหว่างการเก็บเกี่ยว - ไม่ควรให้น้ำมากหรือดินเปียกมากเกินไป เพื่อให้ผลส้มโอมีคุณภาพดี

วัน/เดือน	การพัฒนาการของ ส้มโอทับทิมสยาม	ศัตรูส้มโอทับทิมสยาม ที่สำคัญ	การจัดการสวน
1-10 ต.ค.	เก็บเกี่ยวจำหน่ายภายในประเทศ 	แมลงหนอนเจาะผล โรค แคงเกอร์ ราดำ	1. เก็บเกี่ยวผลส้มโอที่มีความสุกประมาณ 80-90 % เลือกผลที่มี คุณภาพดี 2. รมไม้กระว้างอย่าให้ผลตกลงพื้นดิน
11-20 ต.ค.	เก็บเกี่ยวจำหน่ายภายในประเทศ 	แมลงหนอนเจาะผล โรค แคงเกอร์ ราดำ	1. เก็บเกี่ยวผลส้มโอที่มีความสุกประมาณ 80-90 % เลือกผลที่มี คุณภาพดี 2. รมไม้กระว้างอย่าให้ผลตกลงพื้นดิน
21-31ต.ค.	เก็บเกี่ยวจำหน่ายภายในประเทศ 	แมลงหนอนเจาะผล โรค แคงเกอร์ ราดำ	1. เก็บเกี่ยวผลส้มโอที่มีความสุกประมาณ 80-90 % เลือกผลที่มี คุณภาพดี 2. รมไม้กระว้างอย่าให้ผลตกลงพื้นดิน

วัน/ เดือน	การพัฒนาการของ ส้มโอทับทิมสยาม	ผลส้มโอทับทิมสยาม	การจัดการสวน
1-10 พ.ย.	เก็บเกี่ยวจำหน่ายภายในประเทศ 	ผลส้มโอพร้อมจำหน่าย 	1. ควรเร่งเก็บเกี่ยวผลส้มโอที่แก่จัดออกจำหน่าย
11-20 พ.ย.	ระยะพักต้น 	เนื้อส้มโอทับทิมสยาม 	1. โรคนางเกอร์ ฉีดพ่น คอปเปอร์ออกไซด์คลอไรด์ 30 มล. ต่อน้ำ 20 ลิตร 2. ฉีดพ่นสารเคมีป้องกันกำจัดเชื้อราคาร์เบนดาซิม อัตรา 25-30 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร 3. ทำความสะอาดแปลง
21-30 พ.ย.	ระยะพักต้น 	สภาพการจำหน่ายในพื้นที่ 	1. ฉีดพ่นสารเคมีฟอสฟอริคแอซิดอัตรา 50-60 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร เพื่อป้องกันโรคโคนเน่า 2. ฉีดพ่นสารเคมีป้องกันกำจัดเชื้อราคาร์เบนดาซิม อัตรา 25-30 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร 3. ใส่ปุ๋ยอินทรีย์ อัตรา 20 กิโลกรัมต่อต้น

วัน/เดือน	การพัฒนาการของ ส้มโอทับทิมสยาม	ศัตรูส้มโอทับทิมสยาม ที่สำคัญ	การจัดการสวน
1-10 ธ.ค.	การเตรียมความพร้อมของต้น 	แมลงหนอนขอนใบ เพลี้ยไฟพริก ไรขาวพริก	1. จากผลวิเคราะห์ดิน ถ้าสภาพดินมีความเป็นกรดสูง ให้หว่านปูนขาวก่อนใส่ปุ๋ยเคมี 10-15 วัน 2. ระวังการเข้าทำลายของหนอนขอนใบ เพลี้ยไฟพริก และไรขาวพริก หากพบการทำลายของ -หนอนขอนใบ ฉีดพ่นด้วย อะบาเม็กติน อัตรา 30 มล.ต่อน้ำ 20 ลิตร -เพลี้ยไฟพริก ฉีดพ่นด้วย อิมิดาโคล พริด อัตรา 10 มล. ต่อน้ำ 20 ลิตร -ไรขาวพริก ฉีดพ่นด้วย ไพริดาเบน อัตรา 10 กรัม ต่อน้ำ 20 ลิตร 3.ป้องกัน โรคแคงเกอร์ ด้วยการฉีดพ่น คอปเปอร์ออกซีคลอไรด์ 30 มล. ต่อน้ำ 20 ลิตร 4. หากพบใบอ่อนชุดนี้มีขนาดเล็กผิดปกติ ควรใส่ปุ๋ยเคมี สูตร 46-0-0 และ ปุ๋ยอินทรีย์ทางดิน
11-20 ธ.ค.	แตกใบอ่อนรุ่นที่ 1 	แมลงหนอนขอนใบ เพลี้ยไฟพริก ไรขาวพริก	5.หากพบใบอ่อนเหลืองผิดปกติ หรือมีอาการขาดธาตุ สังกะสี แมกนีเซียม แมงกานีส ให้ฉีดพ่นปุ๋ยทางใบที่ธาตุดังกล่าว ติดต่อกัน 2-3 ครั้งทุกสัปดาห์ 6. ฉีดพ่นสารเคมีป้องกันกำจัดเชื้อราคาร์เบนดาซิม อัตรา 25-30 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร 7. ใส่ปุ๋ยเคมี สูตร 15-15-15 อัตรา 1-2 กก.ต่อต้น
21-30ธ.ค.	ใบอ่อน-ในเฟสลาด 	แมลงเพลี้ยหอยสีแดง แคลิฟอร์เนีย ไรแดง โรคแคงเกอร์ ราดำ	

